

MEDEDELING Nr.1110

Hoofdstuk:Organisatie.

Onderwerp:Reorganisatie
GZB in A-gebied.

Bij deze wordt bekend gesteld, dat de Regering besloten heeft tot een reorganisatie van de GZB in het A-gebied.

Deze reorganisatie moet gezien worden als een aanpassing van de B.B. organisatie aan de consequenties van de nucleaire oorlogsvoering met de daaruit voortvloeiende fall-out dreiging. Bovendien is het langzamerhand wel duidelijk geworden dat het niet doenlijk is, de zelfbeschermingsorganisatie op de huidige voet op lange termijn in stand te houden. De voortdurende opvulling van de door het verloop ontstane plaatsen kost te veel energie en vormt een te zware belasting.

Om deze redenen dient te worden overgegaan tot de vorming van een kernorganisatie in vreedstijd die niet groter is dan strikt noodzakelijk en die onmiddellijk na de afkondiging van de staat van paraatheid kan worden uitgebreid. De reorganisatie beoogt een komen tot een bondiger en gemakkelijker te hanteren organisatie in vreedstijd, die niet tot in lengte van dagen onnodig grote aantallen noodwachters wil belasten met oefeningen, etc..

Hieronder worden naast elkaar gesteld de huidige en de nieuwe formatie:

<u>HUIDIGE FORMATIE</u>		<u>NIEUWE FORMATIE</u>	
<u>Wijkpost:</u>		<u>Wijkpost:</u>	
wijkhoofd	1	wijkhoofd	1
plv.wijkhoofd	1	plv.wijkhoofd	1
adm.kracht	1	adm.kracht	1
wijkleider ehbo	1	wijkleider ehio	1
wijkleider brandweer	1	wijkleider alg.	
wijkleider redding	1	hulpverlening	1
ordonnansen	5	ordonnansen	5
telefonisten	5	telefonisten	5
	<u>16</u>		<u>15</u>
		per bmc 2 telefonisten	
		3 x 2 =	6
		1 kernploeg van 20	
		ehio-ers	20 w.o.lcdt.
		1 kernploeg van 20	
		brandwachts/redders	20 w.o.lcdt.
<u>Per blok:</u>		<u>Per blok:</u>	
1 blokhoofd		1 blokhoofd	
1 plv.blokhoofd		4 blokwachters waaronder	
6 redders		1 plv.blokhoofd	
6 brandwachten			
4 ehbo-ers		5 man	
2 melders		Voor 15 blokken 15 x 5 =	<u>75</u>
20 man			
Voor 15 blokken= 15 x 20=	300		
Totaal	<u>316</u> man	Totaal	<u>136</u> man

De bloknoodwacht.

Tot dusver heeft met betrekking tot de blokploegtaak de nadruk voornamelijk gelegen op de feitelijke rampbestrijdingswerkzaamheden; het blussen van beginnende brand, het verrichten van eenvoudig reddingswerk, het verlenen van de allereerste geneeskundige hulp aan gewonden. Dit werd ook in de hand gewerkt doordat het blokploegpersoneel tevens een taak werd toegedacht bij de vervulling van functies bij de overheidsdiensten (n.l. bij de oproepploegen van de reddingsdienst en geneeskundige dienst en als toerbeurter bij de BB-brandweer) welke taak bij de invoering van de noodwachtplicht is komen te vervallen.

Het nut van de blokploeg als operationele rampbestrijdingseenheid zal in het algemeen, maar in het bijzonder bij de hevige en omvangrijke calamiteiten waarmede men in grotere steden moet rekening houden, niet bijster groot zijn en wanneer men denkt aan de fall-out, zal de taak ook geheel anders gericht moeten zijn.

Het nut van de bloknoodwacht zal veeleer liggen in het fungeren als verbindingsschakel tussen de bevolking van het blok en de met de zorg voor de bescherming van de bevolking belaste gemeentelijke overheid.

A. Aldus zal als taak van de bloknoodwacht gezien moeten worden:

- a. het geven van inlichtingen aan de bevolking over de mogelijkheden op het gebied van de individuele zelfbescherming, mede bij A-bom-explosie en fall-out, en het stimuleren van individuele zelfbeschermingsmaatregelen;
- b. de verkenning en melding van in het blok voorgevallen evenementen;
- c. het geven van aanwijzingen c.q. leiding aan de blokbewoners bij hun activiteiten ter beperking van de gevolgen van een bombardement, een en ander uiteraard voorzover het gebeuren niet een zodanig karakter heeft aangenomen dat de zelfbeschermingsorganisatie ontwricht is;
- d. het op elk mogelijk gebied bijstaan van de bevolking bij plaats vindende rampen (het geleiden naar verzamelposten of in elk geval naar veiliger gebied), het helpen bij ont-ruiming en het medewerken aan de uitvoering van overheidsmaatregelen bij dreigende of optredende fallout.

In deze gedachte treedt de noodzaak van het optreden in ploegverband van de bloknoodwachters - zij zullen voortaan als "blokwachter" worden aangeduid - niet meer op de voorgrond. Het optreden zal veel meer individueel zijn, al blijft uiteraard de noodzaak van samenwerking en teamgeest en leiding van het blokhoofd bestaan. De blokorganisatie zal aldus geen rampbestrijdingstaak zoals wij die nu verstaan, meer te vervullen hebben.

B. Er zullen echter redenen van bestaan blijven voor enkele mobiele "operationele" ploegen in de zelfbeschermingssector, maar dan alleen op wijkniveau.

Dergelijke ploegen zullen n.l. hun nut kunnen hebben voor de bestrijding - met eenvoudige middelen - van kleinere evenementen in de wijk, alsook voor de steunverlening aan andere wijken wanneer de eigen wijk niet is getroffen, terwijl boven-

dien hun aanwezigheid in de wijk en snelle verschijning bij een calamiteit gunstig kan zijn voor het moreel van de wijkbewoners.

ad A De opzet van de blokbeschermingsorganisatie wordt dan als volgt gewijzigd: per blok van + 1000 inwoners een blokwachter, bestaande uit 1 blokhoofd + 4 blokwachters, waaronder 1 plv. blokhoofd.

Voor elke bmc (4 à 5 blokken omvattende) 2 telefonisten.

De opleiding van de blokwachters wordt als volgt:

De blokwachters dienen all-round te worden opgeleid en elk een opleiding te krijgen in de verschillende facetten van de taak, hierboven genoemd.

Aldus zal hun opleiding de volgende cursussen hebben te omvatten:

organisatie B.B., in het bijzonder voor wat betreft de eigen gemeente	2 uur
aanvalsmiddelen en hun uitwerking	2 uur
taak van de blokwachter	2 uur
meldingen (berichtenprocedure, wijze van meldingen)	4 uur
individuele zelfbescherming (nut en noodzaak, betekenis van de algemene gedragsregels voor de bevolking, individuele bescherming in geval van kernwapenexplosies, gedragsregels bij fall-out, schuilgelegenheden voor zelfbescherming, verduistering, individuele brandbestrijdingsmaatregelen	14 uur
paniekbestrijding	2 uur
eerste hulp in het gezin conform de "gezins-eerste-hulpkaart"	4 uur
	<hr/>
Totaal	30 uur

Zoals hieruit blijkt, wordt de blokwachter niet als E.H.I.O.-er gezien. Toch kan een blokwachter in een situatie komen te verkeren dat hij een mensenleven kan redden door de juiste behandeling. men zal een dergelijk reddend optreden ook van hem verwachten en hij moet daartoe in staat zijn; een eis die eigenlijk onder dergelijke omstandigheden aan een ieder gesteld zou moeten kunnen worden. Vandaar dat een opleiding in het verlenen van eerste hulp overeenkomstig de z.g. gezins-eerste-hulpkaart noodzakelijk wordt geoordeeld, wat met zich medebrengt dat elke blokwachter over enige verbandmiddelen zal moeten beschikken.

De opleiding van de telefonisten van de bmc's wordt gesteld op 26 uur t.w.

cursus lijntelefonie	20 uur
" organisatie BB	2 uur
" elementaire AC	4 uur
	<hr/>
	26 uur

ad B

De wijkorganisatie krijgt in de nieuwe opzet de volgende taak.

a. het in algemene zin activeren van de zelfbeschermingsorganisatie binnen de wijk;

- b. het, met de beschikbare - beperkte - middelen zo goed mogelijk bestrijden van de gevolgen van oorlogshandelingen in de wijk, mede in geval van fall-out, c.q. het verlenen van steun op dit gebied aan andere wijken;
- c. de berichtgeving aan het H.B.B.

Het onder a. aangegevene zal uiteraard meer in het bijzonder de taak zijn van de wijkleiding, evenals de onder c., vermelde taak. De taak onder b. genoemd zal dienen te worden verricht door de eerder ter sprake gebrachte wijkploegen, te dirigeren door de wijkleiding aan de hand van de meldingen uit de blokken dan wel van eigen waarnemingen. Snelheid van inzet zal voorop dienen te staan.

De opzet van de organisatie in de wijk, welke in het algemeen op gemiddeld 15.000 inwoners gesteld blijft zal als volgt zijn:

- a. Het huidige wijkleidingsapparaat blijft gehandhaafd, zij het dan dat in plaats van de drie gespecialiseerde wijkleiders brandweer, redding en EHBO, die de huidige organisatie kent, volstaan kan worden met 2 functionarissen, waarvan 1 voor EHBO (EHIO) en 1 voor algemene hulpverlening;
- b. Per wijk zullen zija te vormen twee ploegen - niet bestaande uit toerbeurtnoodwachters uit de blokken zoals thans het geval is, maar afzonderlijk te werven - waarvan 1 bestaat uit EHIO'ers en de andere bestemd is voor algemene hulpverlening, dus voor zowel (eenvoudige) redding als (eveneens eenvoudige) brandbestrijding.

De ploegen is een vreessterkte toegedacht van 20 man - waaronder 1 commandant - met inbegrip van een reserve.

De ploegen zullen in beginsel als "oproep" ploegen zijn te beschouwen; met de mogelijkheid van consignering gedurende de eerste fase van de oorlog dient evenwel rekening te worden gehouden. Zij worden evenwel gezien als de kernen waaromheen in oorlogstijd gegroepeerd kunnen worden de dan te verwachten, zich als vrijwilliger anmeldende burgers en uiteraard ook de BB- "reservisten", waaronder worden verstaan degenen die al eens in een of andere BB-functie zijn opgeleid, maar door welke omstandigheid ook zijn afgevloeid. In het uiterste geval kan uitbreiding van deze kernen krachtens aanwijzing plaats vinden. Deze uitbreiding dient in vreedstijd reeds te worden voorbereid.

Doel moet zijn, dat elke ploeg van 20 man in oorlogstijd met 44 vrijwilligers kan worden aangevuld. Men heeft dan voor elke oorspronkelijke ploeg van 20 man 64 man waaruit 4 ploegen van 16 man (13 + 3 reserve) kunnen worden gevormd.

Ook de ehio-ploeg zal in oorlogstijd op soortgelijke wijze als kern kunnen fungeren van meer te vormen ploegen.

De opleiding van de wijkleiding behoeft geen wijzigingen. De opleiding van de wijkploegen zal het volgende inhouden:

De EHIO-ploeg:

de gebruikelijke EHIO-opleiding (81 uur)

De algemene hulp-ploeg:

organisatie BB	2 uur
aanvalsmiddelen en hun uitwerking	2 uur
eenvoudige brandweeropleiding	18 uur
eenvoudige reddingsopleiding	20 uur
elementaire A.J.-cursus	4 uur
eerste hulp in het gezin conform de "gezins-eerste-hulpkaart"	4 uur
Totaal	<u>50 uur</u>

De uitrusting.

Aangezien in de hier ontwikkelde opzet er geen blok"ploegen" meer zullen zijn met een operationele taak, zal het huidige blokploegmateriaal in het blok niet meer nodig zijn.

Voor de wijkploegen zijn derhalve beschikbaar de huidige wijkuitrustingen (reddingsuitrustingen, EHBO-tassen en spalken) en de blokploeguitrustingen.

Dit materiaal is voldoende om de nieuwe wijkploegen (de "kern"ploegen) uit te rusten en ook om de bij het afkondigen van de staat van paraatheid te formeren extra-ploegen van materiaal te voorzien.

De blokwachters zullen wel, zoals eerder gezegd, enige verband-middelen bij zich moeten hebben; volstaan kan worden met 2 snelverbanden en 4 driekante doeken, welke van Rijkswegen zullen worden verstrekt.

Overschakeling van de oude op de nieuwe organisatie.

Bij de doorvoering van de nieuwe opzet zullen zich verscheidene praktische problemen voordoen. Het in de wijk beschikbare noodwachtpersoneel zal opnieuw moeten worden ingedeeld, er zullen "overplaatsingen" van blokploeg naar wijkploeg moeten plaatsvinden, er zullen in de blokploegen mensen zijn opgeleid voor wie in de nieuwe constellatie een met hun BB-opleiding strokende functie niet beschikbaar is en die weinig voelen voor herscholing dan wel voor een nieuwe functie ongeschikt blijken te zijn.

Nagegaan zal moeten worden, welke blokploegleden als blokwachter zullen worden gehandhaafd, welke blokploegleden bij de "reserve"- de oorlogsaanvulling - van de wijkploegen zullen worden ingedeeld en dus in vreedstijd niet meer voor oefeningen zullen worden opgeroepen. Het spreekt vanzelf dat met persoonlijke voorkeur van de erbij betrokkenen zoveel mogelijk rekening ware te doen houden.

De herindeling van de blokploegleden zal in de meeste gevallen een herscholing of aanvullende opleiding nodig maken.

Voor de wijk-EHIO-ploeg zal dat niet het geval zijn, omdat daarvoor zonder meer blok-EHIO-ers kunnen worden bestemd.

De andere wijkploeg - de brandweer/reddingsploeg - zal zijn te formeren uit de blokbrandwachten en blokredders, die aanvullende opleiding zullen nodig hebben. De brandwachts zullen een aanvullende reddingscursus, de redders een aanvullende brandweeropleiding moeten volgen.

De overschakeling op de nieuwe organisatievorm werpt verschillende problemen op. Zij zal met takt dienen te geschieden en bij de omschakeling zal klare taal dienen te worden gesproken. Tegelijkertijd zal bij de noodwachters door een goede voorlichting begrip moeten worden gewekt.

Het volgende is van belang:

1. de werving zal geheel moeten worden gewijzigd.
2. de groepsvaardigheidsproeven voor de blokploegen vervallen. V.z.v. deze voor dit jaar reeds in vergevorderde staat van voorbereiding bevinden, dienen zij te worden ten uitvoer gebracht, teneinde teleurstelling te voorkomen.

3. als streefdatum voor het voltooiën der herindeling wordt gesteld 31 december a.s.. Het is noodzakelijk dat elke nw. hiervoor persoonlijk wordt benaderd. De bda's zullen hierbij kunnen worden ingeschakeld. Voor de herindeling wordt een formulier ontworpen, dat U zo spoedig mogelijk zal worden toegezonden.

Ik moge de verwachting uiten dat met medewerking van alle wijkhoofden deze reorganisatie (herindeling en omscholing) in het jaar 1960 grotendeels kan worden geëffectueerd.

Aanvullende beschouwingen over deze gehele materie w.z. r-onder speciaal de instructie voor de omscholing hoop ik met mijn stafleden te geven op de e.k. algemene wijkhoofdenvergadering.

Het Hoofd Bescherming Bevolking,

B.C. Mahieu
(B.C. Mahieu).

Amsterdam, 28 oktober 1959.